

Statsminister Jens Stoltenberg
Olje og energiminister Åslaug Haga
Miljøvernminister Erik Solheim
Finansminister Kristin Halvorsen

Oslo 17. Juni 2008

Lavenergiutvalg

Norges Naturvernforbund ber regjeringen nedsette et "Lavenergiutvalg" for å utarbeide en NOU om hvordan Norge kan legge om og effektivisere den stasjonære energibruken betraktelig. Utallige rapporter har vist at det er et stort potensialet for å frigjøre elektrisitet og redusere bruken av fossilt brensel innen stasjonært energiforbruk. Hovedoppgavene til utvalget må være a) å kartlegge potensialet for energieffektivisering i stasjonær energibruk, b) utrede tiltak, og c) foreslå virkemidler som kan utløse tiltakene.

Norge har forpliktet seg både nasjonalt og internasjonalt til å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010. I tillegg må Norge kutte klimagassutslippene med 80-90 % innen 2050. Et av hovedvirkemidlene for å nå begge disse målene er å satse på energifrigjøring i bygninger og produksjonsprosesser. Energieffektivisering har den fordelen at det reduserer de løpende energiutgiftene i næringslivet, det offentlige og de private husholdningene i lang tid etter at tiltaket er gjennomført.

Fokus i energibransjen har i hovedsak vært på økt produksjon av kraft og varme, og i altfor liten grad på effektiv energiutnyttelse. Dette viser seg også i støttesystemene som diskuteres. Mens produsenter av ny kraft skal få produksjonsstøtte for hver ny kWh, tilbys ikke sluttbrukere som kan frigjøre en kWh den samme støtte. Det samme gjelder produksjonen av varme. Det har vært noen spredte og mer eller mindre tilfeldige ordninger med investeringsstøtte til enkelte tiltak, men ikke en langsiktig strategi med ulike virkemidler som kunne fått energifrigjøringsarbeidet til å skyte fart. For å oppnå energieffektivisering vil det være viktig med både reguleringer (påbud), informasjon og investeringsstøtte. Det vil være viktig å ta i bruk en portefølje av virkemidler som drar i samme retning. Reguleringer i form av byggeforskrifter er veldig viktig. For å få allerede eksisterende bygg til å legge om er økte avgifter, informasjon og støtteordninger avgjørende.

I rapporten *Energifrigjøring i bygg: Norges største kraftverk* viser Norges Naturvernforbund noe av potensialet for energifrigjøring i bygg. Rapporten konkluderte med at det minst kan frigjøres 15 TWh strøm per år i norske bygninger innen 2020, og at oljefyring tilsvarende 10-15 TWh per år kan erstattes med miljøvennlig energi.

Å erstatte oljefyringen med et mer miljøvennlig alternativ er også en forutsetning for å kunne nå Norges klimamålsetninger. I tillegg til å redusere utslippene med 2-3 millioner tonn CO₂ fra oljefyring per år, kan vi frigjøre nok elektrisitet til å elektrifisere bilparken og sokkelen. Effektiv energifrigjøring vil også kunne gi et solid kraftoverskudd for eksport av ren, fornybar vannkraft til Europa.

Norges Naturvernforbund har i tillegg sett på noen ordninger for økt støtte til energieffektivisering (se vedlagte rapport ”En kwh spart er bedre enn 1 kwh produsert”). Vi ønsker at et Lavenergiutvalg skal se nærmere på virkemidler som kan få fart i energiomlegging og energieffektivisering, både i bygg, industrielle prosesser og annen stasjonær energibruk. Utvalget må gi likeverdig behandling av strøm og varme.

Energieffektivisering vil ifølge både FN’s klimapanel (IPCC) og det Internasjonale Energibryået (IEA) være det tiltaket som gir oss de største utslippsreduksjonene av klimagasser på kort sikt. Det er et betydelig potensial for å effektivisere energibruken både i rike og fattige land.

Lavutslippsutvalget som la frem sin rapport høsten 2006 viste at Norge kan redusere sine utslipp av klimagasser med 2/3 innen 2050 uten vesentlig økning i kraftproduksjonen (vis de konkrete tallene). Vi tror det er potensiale for en betydelig større gevinst ved å satse mer på energieffektivisering. Dessverre lå det ikke i Lavutslippsutvalgets mandat å se på virkemidler. Dette må være en sentral oppgave for et energifrigjøringsutvalg.

Norge har et spesielt høyt elektrisitetsforbruk. Ved å se på energiomlegging og energifrigjøring som en ”energikilde” kan betydelige strømmengder frigjøres til andre formål uten at kraftproduksjonen økes. Dette vil være det klart beste alternativet miljømessig. Det vil også bidra til å senke energikostnadene og bedre kvaliteten på bygg og i prosesser i industrien. I tillegg har det en positiv virkning i energisystemet da virkningen ofte er størst på de tider og steder der forbruket er høyest. Det samme gjelder for produksjon og forbruk av varme.

Enova som ble opprettet for å øke satsingen på energiseffektivisering og ny fornybar energi gjør etter vårt syn en god jobb, men mangler systematisk satsing på energifrigjøring hos sluttbruker. En analyse av hvilke virkemidler som vil ha god effekt er påkrevet for å kunne etablere nødvendige langsiktige informasjons- og støtteordninger. Enova må spille en sentral rolle i et Lavenergiutvalg, gjerne som sekretariat for utvalget.

Vi håper regjeringen vil ta imot vår utfordring og sette ned et Lavenergiutvalg. Vi stiller gjerne til et møte for å diskutere mandat og sammensetning av et slikt utvalg.

Vi har stor tro på at et slikt utvalg vil gi oss nyttig kunnskap og bidra til at vi framtiden handler etter den etablerte sannheten om at ”en kWh spart er bedre enn en kWh produsert”!

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
Leder

Jan Thomas Odegard
Generalsekretær

Kopi:

Stortingets energi- og miljøkomite

Stortingets næringskomite

Stortingets finanskomite

Enova

LO

NHO

EBL